

Μαρούσι, 20.10.2014
Αρ. Πρωτ. 35

ΠΡΟΣ: ΑΡΜΟΔΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ
ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ (ΕΣΕΤ)
ΒΟΥΛΗ: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΒΟΥΛΗ: ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΡΕΥΝΑΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΟΜΕΙΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

ΚΟΙΝ: Πρόεδρο και μέλη ΔΣ της ΕΕΕ
ΔΣ ΕΚ «Αθηνά», Μέλη Συλλόγου Ερευνητών / ΕΛΕ ΕΚ 'Αθηνά'

ΘΕΜΑ: Θέσεις ΔΣ Συλλόγου Ερευνητών / ΕΛΕ ΕΚ 'Αθηνά' για το Σχέδιο Νόμου "Έρευνα, Τεχνολογική Ανάπτυξη και Καινοτομία και άλλες διατάξεις"

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Η Ερευνητική Κοινότητα έχει κατ' επανάληψη προβάλλει την ανάγκη αναβάθμισης του ρόλου της Έρευνας και Καινοτομίας ως καταλύτη για την ανάκαμψη της χώρας. Αντί για αυτό, τα τελευταία χρόνια η επένδυση στα Ερευνητικά Κέντρα (ΕΚ) της χώρας διαρκώς υποβαθμίζεται.

Θεωρούμε ότι **το νομοσχέδιο για την Έρευνα και Καινοτομία αποτελούσε σημαντική ευκαιρία** προς αυτή την κατεύθυνση και για αυτό τον σκοπό υποστηρίξαμε ενεργά τη διαδικασία με κατάθεση συγκεκριμένων προτάσεων κατά τη διαβούλευση που ολοκληρώθηκε στα τέλη του 2013.

Σήμερα, περισσότερο από 10 μήνες μετά τη λήξη της διαβούλευσης **εκφράζουμε την απογοήτευσή μας** καθώς το νομοσχέδιο που κατατέθηκε αποτυγχάνει να προωθήσει τα βασικά ζητήματα που τέθηκαν, ακυρώνοντας την ουσία της διαβούλευσης και περιορίζοντας ακόμη περισσότερο το ρόλο της Ερευνητικής Κοινότητας στην προώθηση της Έρευνας και Καινοτομίας. Συγκεκριμένα κανένα από τα ζητήματα δεν προωθούνται με το νομοσχέδιο που έχει κατατεθεί, όπως αναλύεται στη συνέχεια.

ΑΝΑΛΥΣΗ

Θεσμική αναβάθμιση διοικητικής δομής και λειτουργίας Ερευνητικών Κέντρων και ρόλου Ερευνητή

Ο νέος νόμος εισηγείται ένα εντελώς **συγκεντρωτικό θεσμικό πλαίσιο λειτουργίας και διοίκησης** των ΕΚ, με αυξημένες εξουσίες και αρμοδιότητες διευθυντών Κέντρων και Ινστιτούτων, για τους οποίους δεν καθορίζεται ανώτατο όριο ηλικίας τη στιγμή της ανάληψης καθηκόντων, παραμένουν στη θέση τους για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα μετά τη λήξη της θητείας τους και μέχρι τον διορισμό του επομένου, είναι πλήρους αλλά όχι αποκλειστικής απασχόλησης, γεγονός που παρακωλύει ακόμη περισσότερο την εύρυθμη λειτουργία των ΕΚ.

Επιπλέον, ο νέος νόμος υποβαθμίζει την αυθυπαρξία, την ευθύνη και τον ρόλο του Ερευνητή. Οι προς ψήφιση θεσμικές διαδικασίες και το πλαίσιο λειτουργίας των Ερευνητικών Κέντρων καθιστούν τους ερευνητές απλούς εκτελεστές της στρατηγικής και των προτεραιοτήτων που καθορίζονται από άλλους. Δυστυχώς ο ρόλος των Ερευνητών στα όργανα διοίκησης των Ερευνητικών Κέντρων με το Νέο Νομοσχέδιο **είναι περισσότερο περιορισμένος ακόμη και από το ρόλο του Διοικητικού/Τεχνικού προσωπικού**. Συγκεκριμένα, ενώ προβλέπεται εκπρόσωπος του Διοικητικού/Τεχνικού προσωπικού στο Διοικητικό Συμβούλιο των Ερευνητικών Κέντρων, εκλεγόμενος από αμιγές σώμα του Διοικητικού/Τεχνικού Προσωπικού, ο Εκπρόσωπος των Ερευνητών εκλέγεται από μικτό σώμα

Διεύθυνση:	Επιδάφρου & Αρτέμιδος 6 Μαρούσι, 151 25 Αθήνα	Address:	Epidavrou & Artemidos 6 Marousi, 151 25 Athens
Επικοινωνία:	athenaresearchers@gmail.com	Contact:	athenaresearchers@gmail.com

Ερευνητών και μελών ΔΕΠ που "εργάζονται" στο Κέντρο. Έτσι αντί να εξασφαλίζεται η αναβάθμιση του ρόλου του Ερευνητή, επεκτείνεται ακόμη περισσότερο ο ρόλος των μελών ΔΕΠ των Πανεπιστημίων στα Κέντρα.

Είναι εύλογο να αναρωτιέται κανείς **γιατί αυτό που έχει εξασφαλιστεί για το ρόλο των μελών ΔΕΠ στη διοίκηση των Πανεπιστημίων δεν μπορεί να εξασφαλισθεί για τον ρόλο των Ερευνητών στη διοίκηση των Ερευνητικών Κέντρων**. Είναι ενδεικτικό ότι ακόμη και σε όργανα με απλά συμβουλευτικό χαρακτήρα, όπως τα Επιστημονικά Συμβούλια των Ινστιτούτων, το νομοσχέδιο προβλέπει υποβάθμιση του ρόλου του Ερευνητή, καθώς και αυτά θα εκλέγονται όχι από αμιγές σώμα Ερευνητών, αλλά από μικτό σώμα Ερευνητών και μελών ΔΕΠ.

Ποιος ακριβώς είναι ο λόγος της αυτόνομης ύπαρξης των Ερευνητικών Κέντρων και δεν καταργούνται τελείως, μια και έχει πλέον περιοριστεί στο ελάχιστο και η χρηματοδότησή τους; Το ερώτημα είναι ρητορικό και η απάντηση βρίσκεται στη **θεσμική αναβάθμιση του ρόλου και της αυθυπαρξίας του Ερευνητή στη λειτουργία και διοίκηση των Ερευνητικών Κέντρων, σε συνδυασμό με την αποφασιστική χρηματοδότησή τους**.

Ενιαίος χώρος Έρευνας-Παιδείας

Ενώ διασφαλίζεται μεγάλη ευελιξία στα μέλη της Πανεπιστημιακής κοινότητας να ασκούν ερευνητικό και διοικητικό έργο στα Ερευνητικά Κέντρα **κανένα παρόμοιο πλαίσιο δε διασφαλίζει τα μέλη της Ερευνητικής Κοινότητας στα Πανεπιστήμια**. Αποτελεί απόλυτη ειρωνεία ότι το νέο νομοσχέδιο περιλαμβάνει ως κριτήριο αξιολόγησης Ερευνητών το διδακτικό έργο, όταν κανένα πλαίσιο δεν προβλέπεται για την άσκηση διδακτικού έργου από Ερευνητές. Με αυτό τον τρόπο **ακυρώνεται η ανάδραση της έρευνας και της παραγωγής νέας γνώσης πίσω στη διδασκαλία**, που αποτελεί διαχρονικά βασικό στοιχείο ανανέωσης της διδακτικής διαδικασίας και ανατροφοδότησης του κύκλου εκπαίδευση-έρευνα-καινοτομία. Συνεκτιμώντας το γεγονός ότι για τη συγχώνευση, κατάργηση, αλλαγή αντικειμένου αλλά και νομικής υπόστασης των ΕΚ αρκεί ένα ΠΔ, παρακάμπτοντας την ισχύουσα διαδικασία που απαιτούσε έγκριση από τη Βουλή, συμπεραίνει κανείς ότι το Νομοσχέδιο αποτυγχάνει να δημιουργήσει έναν ενιαίο χώρο έρευνας-παιδείας.

Δημόσια χρηματοδότηση της Έρευνας και Καινοτομίας.

Η Ελλάδα παραμένει ουραγός στην Ευρωπαϊκή Ένωση στη δημόσια χρηματοδότηση της Έρευνας και Καινοτομίας. Η εξασφάλιση των απολύτως βασικών μισθολογικών και λειτουργικών αναγκών όχι μόνο δεν προβλέπεται, αλλά αντίθετα, στο παρόν σχέδιο νόμου δεν υπάρχει σαφής και ρητή δέσμευση για την επιβίωση των Κέντρων, είτε Δημοσίου είτε Ιδιωτικού Δικαίου. Ήδη από την αιτιολογική έκθεση του σχεδίου νόμου (σ.12, άρθρο13) προκύπτει ότι τα Ερευνητικά Κέντρα Ιδιωτικού Δικαίου, εξαιρούνται από τον Δημόσιο Τομέα και συνεπώς παύουν να θεωρούνται οργανισμοί δημοσίου συμφέροντος.

Θυμίζουμε ότι τα Ερευνητικά Κέντρα στο σύνολό τους έχουν υποστεί μείωση 68% του προϋπολογισμού τους από το 2009. **Ποιο είναι το μέλλον μιας χώρας που επιβάλλει τέτοιας έκτασης περικοπές στον Ερευνητικό Ιστό, ενώ λίγες μόνο μέρες πριν την εισαγωγή προς ψήφιση του νέου νόμου για την Έρευνα και την Καινοτομία ψηφίζεται τροπολογία που για μια ακόμη φορά συνεχίζει την προκλητική χρηματοδότηση των καταχρεωμένων κομμάτων, διασφαλίζοντας το ακατάσχετο και ανεκχώρητο αυτής ακόμη και σήμερα που οι Έλληνες πολίτες και οι παραγωγικές επιχειρήσεις ασφυκτούν;** Η παράλληλη ανακοίνωση δημιουργίας νέων Ερευνητικών Κέντρων και Ινστιτούτων, αν δεν διασφαλίζονται βασικά ζητήματα της λειτουργίας και της χρηματοδότησης των υπαρχόντων, δεν θα έχει θετικό αντίκτυπο στην κοινωνία και ούτε θα εξασφαλίζει το απαραίτητο υπόβαθρο για τη βιώσιμη λειτουργία των όποιων νέων οργανισμών.

Διεύθυνση:	Επιδάφρου & Αρτέμιδος 6 Μαρούσι, 151 25 Αθήνα	Address:	Epidavrou & Artemidos 6 Marousi, 151 25 Athens
Επικοινωνία:	athenaresearchers@gmail.com	Contact:	athenaresearchers@gmail.com

Διασύνδεση Έρευνας και Καινοτομίας.

Θεωρούμε ότι η σύνδεση της έρευνας με την καινοτομία είναι απαραίτητη επειδή εξασφαλίζει άμεση ανταποδοτικότητα προς την Κοινωνία που τη χρηματοδοτεί. Με το κατάλληλο μείγμα υποστήριξης στις διάφορες κατηγορίες έρευνας (βασική και εφαρμοσμένη), θα μπορούσε να δημιουργηθεί ένα ισχυρό μοντέλο βιώσιμης και ισόρροπης ανάπτυξης ώστε, επί παραδείγματι, η έρευνα για τις ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες να μην εξαφανιστεί. Το κατατεθέν νομοσχέδιο δεν διασφαλίζει αυτή την ισορροπία στην Δημόσια πολιτική Έρευνας και Ανάπτυξης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ

Ο Σύλλογος Ερευνητών / ΕΛΕ του ΕΚ 'Αθηνά' έχει υποστηρίξει και θα συνεχίσει να υποστηρίζει ότι **χωρίς αναβάθμιση του ρόλου της Έρευνας και Καινοτομίας** δεν μπορεί να επιτευχθεί αποτελεσματικά η ανάκαμψη της χώρας. Χωρίς να παραγνωρίζουμε τα δραματικά ζητήματα υποχρηματοδότησης της Έρευνας και Καινοτομίας στη χώρα μας, υποστηρίζουμε ότι **η αναβάθμιση αυτή οφείλει να είναι πρώτιστα θεσμική**. Το σχέδιο νόμου αντί να υλοποιεί αυτή τη θεσμική αναβάθμιση, υποβαθμίζει ακόμη περισσότερο το ρόλο του Ερευνητή και των Ερευνητικών Κέντρων, δεν επιτρέπει την ισότιμη συνεργασία Ερευνητών και μελών ΔΕΠ και αν αυτό παραμείνει έτσι θα αποτελέσει χαμένη ευκαιρία και πισωγύρισμα.

Η ερευνητική κοινότητα δε φοβάται, αλλά αντίθετα αναζητεί την αξιολόγηση και έχει ήδη αποδείξει τις υψηλές επιδόσεις της, όπως τεκμηριώνεται από την πρόσφατη αξιολόγηση των Ερευνητικών Κέντρων. Εκφράζει όμως την έκπληξή της για το γεγονός ότι **η αξιολόγηση των Ερευνητικών Κέντρων εξαντλείται στην αξιολόγηση των Ερευνητών και με το νέο νομοσχέδιο**. Σημειώνει για μια φορά ακόμη πως η Διοίκηση ενός Ερευνητικού Κέντρου αποτελεί πολύ σοβαρή υπόθεση και οφείλει να ασκείται στη βάση πλάνου ερευνητικής ανάπτυξης, για την σύνταξη και εφαρμογή του οποίου τα όργανα διοίκησης πρέπει να αξιολογούνται. Ο νέος νόμος δεν προβλέπει καμιά ριζική βελτίωση προς αυτή την κατεύθυνση.

Οι Έλληνες Ερευνητές, ιδίως των ΝΠΙΔ, συνεχίζουν να καλούνται να αριστεύσουν ξεκινώντας από εξαιρετικά χαμηλό σημείο αφετηρίας, το οποίο περιλαμβάνει και την εξασφάλιση από τους ίδιους των πόρων της μισθοδοσίας τόσο της δικής τους, όσο και του λοιπού προσωπικού (διοικητικού και τεχνικού). Το ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών / ΕΛΕ του ΕΚ «Αθηνά» **υποστηρίζει οποιαδήποτε προσπάθεια θα οδηγήσει προς την ενίσχυση των πρακτικών ακαδημαϊκής ελευθερίας στα Ερευνητικά Κέντρα με αναβάθμιση του ρόλου, της συμμετοχής και της ευθύνης του Ερευνητή**.

Με βάση τα παραπάνω, ο Σύλλογος Ερευνητών/ΕΛΕ του ΕΚ «Αθηνά» θεωρεί ότι σχέδιο νόμου για την «Ανάπτυξη της Έρευνας, της Τεχνολογικής ανάπτυξης και της Καινοτομίας», στην μορφή που έχει κατατεθεί αποτελεί χαμένη ευκαιρία και καλεί **για την άμεση διόρθωση και συμπλήρωση των διατάξεων του λαμβάνοντας υπόψη τις συγκεκριμένες προτάσεις που έχει καταθέσει η ερευνητική κοινότητα και ιδιαίτερα η ΕΕΕ κατά τη φάση της διαβούλευσης του 2013. Διαφορετικά προτείνει την αναβολή ψήφισης και απόσυρση μέχρι την επαρκή συμπλήρωσή του σύμφωνα με τα παραπάνω**.

Το ΔΣ του Συλλόγου Ερευνητών / ΕΛΕ του Ερευνητικού Κέντρου «Αθηνά»

Μαρία Γαβριηλίδου
Πρόεδρος

Χρήστος Εμμανουηλίδης
Γενικός Γραμματέας

Αθανάσιος Καλογεράς
Ταμίας

Αγγελική Φωτοπούλου
Αντιπρόεδρος

Γιώργος Παυλίδης
Αναπληρωτής Γεν. Γραμματέας